

השבת של רבי נחמן מברסלב

טוב להגיד ולשיר נְיָ נְיָ נְיָ נְיָ נְיָ מאומן לזכות לכל הישועות

אלה מסעי בני ישראל ... (במדבר לג, א)

איתא במדרש שמסעי בני ישראל, דהינו הנסיעות שבני ישראל נוסעין ממקום למקום, הם מכפרין על אלה אלהיך ישראל, הינו על פגם עבודה זרה, כי אפילו כשאין עובדין עבודה זרה, יש פגם עבודה זרה כי קלקול האמונה היא גם כן בחינת עבודה זרה וכמו שמובא (בשם הבעל שם טוב) על פסוק (דברים יא): וסרתם ועבדתם אלהים אחרים, שתכף כשסרים מהשם יתברך הוא בחינת עבודה זרה, ועל ידי הנסיעות של ישראל נתכפר. וכל זמן שיש עבודה זרה בעולם, חרון אף בעולם (שפת אמת) ראה והובא בפירש"י (שם). נמצא, כשנתכפר פגם עבודה זרה כני"ל, נפתק החרון אף, ונמשך רחמנות. ועיקר רחמנות הוא בבחינת (בראשית מג): ואל שדי יתן לכם רחמים – לכם דייקא. הינו שהשם יתברך יתן לנו הרחמנות, שימסר את הרחמנות בידיו, כי אצלו יתברך יכול להיות שגם החולאת הקשה וכל היסורין הם הרחמנות שלו, כי בודאי כל מה שהשם יתברך עושה להאדם, אפילו יסורין קשים, הכל הוא רק רחמנות, אבל אנו מבקשים, שיתן וימסר בידיו את הרחמנות, כי אין אנו מבינים הרחמנות שלו, וגם אין אנו יכולין לקבל אותו הרחמנות שלו הני"ל, רק שהשם יתברך יתן בידיו את הרחמנות, שאנחנו בעצמנו נרחם עלינו, ואצלנו הרחמנות בפשיטות, להתרפא מן החלי וכיוצא בזה. וזהו ישראל – ראשי תיבות: אל שדי יתן לכם רחמים, כני"ל, כי הרחמנות נעשה על ידי מסעי בני ישראל, כני"ל. (ליקוטי מוהר"ן ב' – סימן ס"ב)

אלה מסעי בני ישראל ... (במדבר לג, א)

יש תורות הנפולות, שהם בחינת אורא דעלמא. רק מחמת שגם בהם יש טוב הגנוז בהם, הינו ניצוצות הקדשה מתורת אמת, וצריכין לברר הטוב שבהם ולהעלותו אל הקדשה, בבחינת "רמוץ מצא תוכו אכל, קלפתו זרק". ומשם נמשכין כל הטלטולים של בני אדם, שמכרחין לילך בדרך ולהיות נע ונד ומטלטל חוץ לביתו. כי כשאדם נע ונד בדרך, הוא כמו שהוא באורא דעלמא, כי הוא חוץ לביתו הקבוע; וכשזוכה, אז הוא מברר על ידי זה את הטוב הגנוז בהתורות הנפולות הני"ל, שהם בחינת אורא דעלמא, ובונה מהם בנינים דקדשה. וזה סוד הליכת ישראל במדבר עם המשכן והארון והלוחות, ושם נצטוו כל מצות התורה.

כי זה כלל שאין הדין נמתק אלא בשרשו, על כן דייקא על ידי שהיה המשכן עם הארון והלוחות בעצמן עם כל ישראל נעים ונדים במדבר שהוא בחינת אורא דעלמא, על ידי זה דייקא בררו והעלו בכל פעם את התורות הנפולות לשרשן עד שנתתקנו ונעשו תורה אמתית, וזהו בחינת כל מצוות התורה הקדושה שנצטוו בכל פעם במדבר באהל מועד שזכו לזה בכל פעם על ידי שבררו והעלו בכל פעם תורות הנפולות לשרשן. ועל כן נכתבו כל מסעות שלהם בתורה, כמו שכתוב: אלה מסעי בני ישראל, כי מכל המסעות שלהם נעשה תורה.

ועל כן בכל המסעות שלהם הכניעו האויבים והשונאים שהם בחינת המתנגדים אל האמת, כי על ידי המסעות שנסעו במדבר בקדשה כזאת והמשכן והארון הלך לפנייהם על ידי זה הכניעו כל הקליפות היונקים מהתורות הנפולות שהם בחינת אורא דעלמא, ובררו והעלו את הטוב הגנוז שם. וכמובא בזוהר הקדוש שעל ידי הליכתם במדבר דרכו על הקלפות, הינו כני"ל, כי כשמבררין את הטוב מתוכם אזי הקליפות נופלים ונתבטלים. (הלכות ברכת המזון - הלכה ה', אותיות ה' ו' לפי אוצר היראה - טלטול, אות ג'; ועיין גם כן בהלכות שותפים - הלכה ב', אות ז')

שש ערי המקלט ... הארבעים ושתים עיר... (במדבר לה, ו)

ארבעים ושמונה תיבות שיש בפרשת "שמע ישראל", שהוא יסוד האמונה, יש כנגדן ארבעים ושמונה ערי הכהנים והלויים: שש ערי מקלט,

כנגד שש תיבות שב"שמע ישראל"; "ועליהם ארבעים ושתים עיר" כנגד ארבעים ושתים תיבות מן "ואהבת" עד סוף הפרשה כמובא. ואלו הארבעים ושמונה ערים קולטות ומצילות מסטרא דמותא, ועל כן צריך הרוצח בשגגה לנוס לשם, כי אמונה עיקר החיים, והכפירות סטרא דמותא; ועל כן ארבעים ושמונה ערי הלויים שהם בחינת "שמע", "ואהבת", שהם עיקר המשכת האמונה, על כן הם קולטות ומגנות מסטרא דמותא ומצילין את הרוצח ממייתה.

ואלו הארבעים ושמונה ערים שישבו בהם הכהנים והלויים, דייקא בזה הראה לנו התורה הקדושה שצריך לנסע לצדיקים ולהנלוים אליהם, והעיקר לבטל לזכות לאמונה שהוא עיקר החיים ולהנצל מסטרא דמותא שהם הכפירות. כי עיקר האמונה בשלמות מקבלין רק על ידי צדיקים אמתיים והנלוים אליהם, שהם בחינת הכהנים והלויים; כי כהן הוא בחינת הצדיק והרב האמת, וכמו שאמר רבותינו ז"ל על פסוק: "ושפתי כהן וגו'" אם הרב דומה למלאך וכו'; ולויים הם בחינת המתחברים ונלוים אליהם בבחינת "ונלוו אליך וישרתוך". ומי שנכשל במה שנקשל הרוצה לחוס על חייו ולהציל נפשו ממייתה עולמית, צריך לנוס ולברח לבוא אל עריהם, ושם דייקא ינצל מכל רע, כמו הרוצח שנכשל במה שנכשל והגביר הסטרא דמותא, על כן אין לו הצלה רק לברח אל ארבעים ושמונה ערי הכהנים והלויים, ושם ינצל מסטרא דמותא כני"ל. (הלכות תחומין - הלכה ה', אות כ"ח לפי אוצר היראה - אמונה, אות מ"ח)

מכתב

(ספר אבני הנחל ב' - מכתב סא-סב) אחי יקירי, אשר אהבתו ונאמנותו החזקה אל עצם האמת שאין כמוהו מקצה העולם ועד קצהו, ועל-כן אינו זקוק לדבורים, כי מעשיו ופעליו הנשגבים להצמיח ולגדל אור הצדיק בעולם צועקים על-כך בקול גדול אדיר וחזק. אשריך שזכית לכך, אשריך שנפלת בגורל הצדיק שהוא עיקר הפלא הנורא הזה שעושה עמנו פלאות נוראות לתיקון נפשנו גם עכשיו ביותר מבחינו, חסדי ה' מאתך לא ימוש לעולם.

ישראל דב אודסר

לבי יקירי, החושב מחשבות ותחבולות לרוץ ולפרח בכל כחו להצדיק שהוא כל נחמתנו וכל חיותנו ותקותנו לדור דורים, ומאיר עינינו גם במחשכים מרורים מרים כאלה אשר בדור העני הזה, ולולא זאת כבר אבדנו בענינו. יצוה ה' אתך את הברכה והחיים עד עולם. כל אדם, יצר לבו רע מנעוריו. בכל מקום שהסטרא אחרא מתגבר ביותר בודאי יש שם קדשה טמונה וצפונה ונסתרת, קדשה גבוהה מאד מאד, להכניע הסטרא אחרא והקליפה ההיא.

(כוכבי אור - שיחות וספורים, נז)

סיפור

... ר' יצחק אייזיק יוסף ז"ל (אביו של ר' פינחס יהושע ז"ל מטשעהרין מהמקרים הראשונים אשר למוהר"ת) מאד מאד היה מפלג במעלה, ופעם אחת ביום הפורים בעת השתייה התפאר לפני מוהר"ת שאין מתיירא עוד מפני היצר הרע. ואחר הפורים למחרתו נכנס עוד הפעם למוהר"ת ז"ל. ושאל אותו מוהר"ת אם הוא זוכר מה שהתפאר אתמול בעת השתייה. והשיב לו, גם היום אני אומר כן. ושמעתי מר' פינחס יהושע ז"ל, שאמר לו פעם אחת מוהר"ת אביך היה צדיק דין טאטע איז גיווען א צדיק. קדם התקרבותו בברסלב.

.. פליתי סתפיו בחיות
תן ופאות בידם אילות פלאים ..

פעם אחת בליל יום כפור הלך מוהרנ"ת ז"ל דרך הבית המדרש וראה בעד החלון את הרי יצחק אייזיק יוסף סופר (הני"ל) עומד וגומר תהלים בקול רם ובהתלהבות עצומה. ונתוודע עוד, שזה גומר עתה פעם שני תהלים (כמניין כפר), ובעת גמר הפעם השני עדיין בהתעוררות והתלהבות עצום כמו בהתחילת פעם הראשון. ובכן ראה מוהרנ"ת ז"ל שנפש יקרה זו ראוי לאנשי שלומנו לקרבו. ובכן התחיל לעסוק עמו לקרבו, אבל לא היה כל כך באתגלית עד פורים שנה זו, שהיה מעט מבגשם, בא בעצמו למוהרנ"ת ז"ל ועמד על פתחו וצעק דער רבי, דער רבי, זיין גרויסקייט [הרבי! הרבי! ג'לתו!]. קדם פורים היה צריך להיות בטולטשין, ובשביל שהיה עני כדרך הסופרים, הלך רגלי. ובחירתו לברסלב נזדמן לו נסיון גדול ועמד בנסיון. ומה מאד שבח מוהרנ"ת ז"ל את כתיבת תפלין שלו, וחפץ היה שכל אנשי שלומנו יתפללו בתפלין כתיב ידו.

וכן פעם אחר פטירת הסופר הני"ל, שהיה אצל אחד תפלו ונתנם לסופר לבדקו, כשפתח הסופר את התפלין וראה את הנחת הפרשיות איך שמנחים בבתים מכוון כהלכה בכל הפרטים ודקדוקים והכתיבה. אמר עדות היא על צדקת הסופר, ותפלין כאלו אין צריכין בדיקה.

שיחות

(מ' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

אוי אוי, איזה שמחה, איזה שמחה...

רבנו הקדוש אומר בספר המידות: "אמונה - גימטריה בניים", אמונה - זה בניים!
יהיה בניים, אם יש אמונה בהשם ליראה את השם, לקיים התורה, לקבל על עצמנו תשובה ונזכה לתשובה, אז אמונה - גימטריה בניים, מזה יהיה נעשה בניים.

רבנו הקדוש אמר שה'ספורי מעשיות' מסגל לאשה עקרה שתקרא המעשיות האלו, אז זה סגלה לבנים, כן. הוא אמר: "אני אמרתי הפך מהעולם, העולם אומרים: 'פון זאגין ווערט מען נישט טראגין' (מספורים לא נהיים בהריון)", ואני אמרתי שזה אמירת המעשיות - יהיה נעשה בניים!"

היה מעשה, חסיד אחד הוא היה חברי, ושש שנים אחרי החתונה לא היה להם בניים, אז הם היו מדאגים מאד, אז זה היה בחדש אלול, ובחדש אלול כל אחד בא להתפלל ולבקש בקשות מרבי שמעון בר-יוחאי. ואני הייתי בכל חדש אלול תמיד במירון, אז האמא שלו היא באה אלי ואמרה לי: "הבן שלי אין לו בניים זה כבר שש שנים. אני מבקשת ממך שתתפלל ושתעשה כל מה שתוכל". אז אמרתי לה: "רבנו הקדוש אמר שזה ה'ספורי מעשיות', על-ידי זה זוכים לפקד עקריות!"

אז אמרתי לה שתקנה הספר מעשיות ושניהם יקראו בו - הבן והאשה. אז היא עשתה ככה, והיא ספרה לי שהיה קשה מאד להשיג את הספר 'ספורי מעשיות'. זה כבר מעשה של ארבעים שנה, זה לא כמו היום שהולכים לחנות וקונים, אז לא היה להשיג את הספר. אז היא בקשה, בקשה... עד שמצאה ספר מעשיות, ובשנה הזו הם נפקדו בבן!
היא באה אלי למירון בחדש אלול אחרי שנה ואמרה לי: "ברוך השם הבן שלי נושע. תודה רבה!"

כן, לקרא ב'ספורי מעשיות' בודאי בהתעוררות, באמונה, באמת, זה סגלה לבנים, ככה אומר רבנו הקדוש. רבנו הקדוש ספר את המעשיות באידיש, זה המקור, אז יותר טוב מי שיועד אידיש - שיקרא באידיש, אבל אם אי אפשר לקרא באידיש אז לקרא בלשון הקדש, הוא בדיוק כמו האידיש, זה אותו הדבר.

אני קראתי ביחד עם הנשיא שזר ב'ספורי מעשיות', הוא היה יכול לקרא גם באידיש, כי הוא נתגדל בבית של דוברי אידיש, אבל הוא היה רוצה לקרא רק בעברית, הוא היה נלהב גדול לעברית. ואני קראתי בלשון הקדש, זה כמו עברית, אז אמרתי לו: "תקרא באידיש, כמו שיצא מפי רבנו..."

רבי נתן מתאר איך נסתובב ה'ספורי מעשיות', הוא שמע איך רבנו הקדוש ספר המעשיות, זה היה עם רמזים בידיים והעיניים, זה היה נורא מאד. וגם-כן המעשיות הם טובה לאדם, אף-על-פי שהוא לא יודע כלום - רק שהוא קורא התיבות, הדבורים, זה גם-כן סגלה גדולה ליראת שמים ולכל טוב.

רבנו הקדוש אמר: "מה יכול העולם לומר על המעשיות, הלא הם מעשיות יפות". המעשיות הם מגלים את רבנו, מגלים את השם יתברך. אוי מעשיות כאלו, מה שזה, מה שזה...

השם יתברך רוצה שנושב בתשובה, זה העיקר. אמונה, "אמונה - גימטריה בניים". נו, אנחנו אומרים שאנחנו מאמינים: "מה, אנחנו לא מאמינים? אנחנו יש לנו אמונה". לא.. אמונה זה "ויאמינו בהשם ובמשה עבדו", על-ידי משה עבדו - אנחנו זוכים להאמין בשם ובתורה.

"אמונה - גימטריה בניים", ועיקר האמונה היא אמונת חכמים, "ויאמינו בהשם ובמשה עבדו", אם מאמינים "במשה עבדו" - אז "ויאמינו בהשם". אמונת חכמים!

הקדוש-ברוך-הוא גוזר וצדיק מבטל; הצדיק גוזר והקדוש-ברוך-הוא מקיים, כן... (ההמשך יבוא)

עצות ותפילות

(לקוטי עצות - גאון וענהו, א-ח)

על-ידי הענהו של צדיקי אמת עד

שהוא בבחינת אין, על-ידי זה הוא יכול לכפר עוונות.

על-ידי ענוה זוכין להתפשטות הגשמיות ונכללין באין-סוף, ויודע שכל מאורעותיו, כלום הם לטובתו, שזאת הבחינת היא מעין עולם הבא.

על-ידי גאון בא עניות, רחמנא לצלן.

על-ידי ענוה זוכין לתשובה. כי עיקר התשובה הוא על-ידי שמרגיש

שפלותו וקטנותו ופגמיו המרבים ומבין, שבודאי ראוי לו לסבל בזיונות

ושפיות-דמים בשביל להתקרב אל האמת, וזה עיקר התשובה.

אפילו מי שהתענה וסגף את עצמו, אל יתגאה ויחשב שכבר הוא

צדיק ויכול לעשות פדיונות ולהתפלל תפלות, כי צריך להתבונן בעצמו

ולראות, שאחר כל התעניתים והסגופים עדיין נשאר כל תאוותיו קשורים

בגופו, וגם זהמת תאוות אביו משעת ההולדה, גם זה קשור בגופו עדיין.

וכשיתסכל על זה, בודאי יפול עליו חרדה גדולה ולא יטעה שהוא צדיק,

וישתדל להביא ולהשיב כל התפלות לצדיקי-אמת, כי רק הם יודעים

להתפלל ולהעלות התפלה כראוי, והקדוש-ברוך-הוא מתאוה לתפלתם

ומשגרת תפלה סדורה בפייהם.

אלו הבעלי-גאון המונעים עצמם ואחרים מליכך לצדיקים

להתפלל עליהם הם מעכבים תאוותו של השם יתברך.

לבטל הגאון, שהוא עבודה זרה, העיקר הוא על-ידי התקרבות

לצדיקים.

על-ידי בטול הגאון, החכמה על תקונה, וזוכין לחיים ואריכות-

ימים, ונמתקין הדינים, וזוכין לאמונה ולשמחה גדולה ולהשגת התורה

בנגלה ונסתר ולבחינת רוח-הקדש.

... וזוכי ברחמיך הרבים, לשבר ולסלק מעלי את מדת הגאון, ולא

יהיה בלבי שום גאות וגבהות בעולם כלל. אנא ה', מלא רחמים. אתה ידעת

את שפלותנו ודלותנו ועניותנו בעת הזאת, על ידי חטאינו ועוונותינו ופשענו

המרבים, אשר על ידם נתרחקנו ממך מאד, ואין לנו שום צד זכות לפעול

בקשתינו על ידו, כי אם במתנת חנם לגמרי, כי דרכך להטיב לבריותיך, ואתה

מרחם על כל מעשיך ברחמים רבים ובמתנת חנם. על כן מלא רחמים, תרחם

עלינו לבל יעלה בדעתנו חס ושלוש שום מחשבת חוץ לטעות חס ושלוש, ולא

יכנס בלבי שום נדנדו גאות וגבהות ופניות בעולם כלל, לבל תאבד תקוותי

לגמרי חס ושלוש, כי מעט הטוב שיש בנו הכל מאתך, כי ממך הכל ומידך

נתנו לך. וגם זה המעט דמעט טוב מעררב בפסולת הרבה מאד, עד שגם מעט

הטוב צריך תקונים גדולים רבים ברחמיך הרבים, שיוכל להתברר ולעלות

לפניך, ואיך יוכל מגשם ומרוחק כזה, לזכות על ידי מעט טוב פחות מטפה מן

הים, ואין לי שום משען ומשענה כי אם על רחמיך הרבים. ואם חס ושלוש

נכנס בלבי חלילה הטעות של צד גבהות וגאות, אז אבדתי חס ושלוש,

כי במה יזכה נער מנוער מכל טוב כמוני.

ה' אלקים, דעתי קצרה לבאר ולפרש שיחתי לפניך, חוס וחמל עלי

ותצילני מגאות וגבהות, כי באמת שפל ונבזה כמוני, לא היה צריך להתפלל

כלל להנצל מגאות, כי איך יעלה על דעת נבזה ונמאס ומלא פגמים מכך רגל

ועד ראש, שיכנס בלבו שטות ושיגעון הזה, שיעלה על דעתו שום נדנדו גאות.

ואלמלא לא הייתי פוגם נגדך כל ימי אלא פגם אחד לבד קל שבקלים, גם כן

לא היה לי יכולת עוד להרים ראש, להתגאות על שום בריה קלה שבעולם,

לפי עוצם גדלתך ורוממותך, ולפי עוצם רבוי הטובות הגדולות והנוראות,

אשר אתה עושה עמנו בכל עת ובכל שעה. אשר לפי התנוצצות רוממותך

וגדלתך אפילו בדבר קל בעלמא, כשאין אנו זוכים חס ושלוש לעשות איזה

דבר כראוי בתכלית השלמות באמת, שוב אין אנו יכולים להרים פנינו כלל

לפניך, ובודאי לא הייתי צריך לבקש כלל על בטול הגאות.

רחם עלי ברחמיך הרבים, שיגן עלי זכות וכח צדיקי אמת, ואזכה על

ידם לשבר ולבטל מעלי לגמרי מדת הגאות עד שאזכה להרגיש שפלותי בכל

אבר ואבר באמת לאמתו, ולא יכנס בלבי ודעתי שום צד מחשבה של גאות

וגבהות בעולם כלל, ואזכה לענוה אמיתית, ולאמונה שלמה באמת. וזוכי

לבטל ולשבר כל מיני כפירות וקשיות ובלבולים ועקמימיות שבלב, שלא

יעלה בלבי ובלב כל עמך ישראל לעולם (לקוטי תפילות א - מתוך תפילה ל).

בקשו את העולן שלכם בכתובת: SHABAT.BRESLEV@gmail.com